

Nr 8

**Lagutskottets betänkande i anledning av motion angående
översyn av reglerna rörande förvaltning av gåva till omyndig.**

I motionen 1972:928 av herr Westberg i Ljusdal m. fl. (fp, c) hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär en översyn av gällande regler rörande förvaltning av sådan gåva till omyndig vid vilken fästs villkor om att den skall vara undantagen förmyndarens förvaltning.

Gällande rätt

Enligt 13 kap. 1 § *föräldrabalken* (FB) skall förmyndaren förvalta den omyndiges förmögenhet och företräda honom i angelägenheter som rör denna. Förvaltningen står enligt 11 kap. 11 § FB under tillsyn av överförmyndaren och rätten. Lagen utgår emellertid från att förmyndarens förvaltningsrätt kan vara inskränkt. I 13 kap. 1 § FB utsägs nämligen, att förmyndaren har att förvalta myndlingens förmögenhet och företräda honom i angelägenheter som rör denna såvitt ej annat skall gälla på grund av lag eller villkor vid förvärv genom gåva eller testamente. Dessa andra förvaltningsformer brukar sammanfattas under uttrycket *särskild förvaltning*. Detta uttryck förekommer i FB först i 16 kap. 7 §, vari stadgas att om tillgångar finns som står under den omyndiges eller annans särskilda förvaltning, förmyndaren skall i föreskrivna redovisningshandlingar till överförmyndaren lämna uppgift därom, och även om dessa tillgångars värde, om detta är känt för honom.

Särskild förvaltning på grund av lag är främst sådan som den omyndige själv äger utöva men även förvaltning genom boutredningsman av dödsbo, i vilken omyndig äger del, torde kunna räknas hit.

Enligt 9 kap. 3 § FB äger underårig själv råda över vad han genom eget arbete förvärvat efter det han fyllt sexton år. Detsamma gäller avkastningen av sådan egendom och vad som trätt i egendomens ställe. Underårig som fyllt aderton år får själv uppta statligt lån för utbildning eller bosättning och får själv råda över medel, som uppburits på grund av sådant lån eller som statligt bidrag till hans utbildning (9:3a FB). Detsamma gäller avkastning av sådana medel och vad som trätt i deras ställe. Har egendom genom gåva eller testamente tillfallit den omynd-

dige under villkor att han själv får råda däröver är egendomen undandragen förmyndarens förvaltning (9:4 FB). För samtliga dessa fall gäller dock att förvaltningen kan överflyttas på förmyndaren. Förmyndaren kan nämligen enligt samma bestämmelser omhänderta egendomen såvitt det anses erforderligt med hänsyn till myndlingens uppfostran eller välfärd. Är den underårige över sexton år fordras dock överförmyndarens samtycke. Vidare gäller att underårig, som fyllt sexton år och driver näring med vederbörligt tillstånd, äger med visst undantag ingå sådana rättshandlingar, som faller inom området för rörelsen (9:5 FB). Förmyndaren är i sådant fall ej behörig att i denna sin egenskap företräda myndlingen i angelägenheter som angår rörelsen. Av förmyndaren lämnat tillstånd att driva näring kan dock under vissa förutsättningar återkallas.

Vad nu sagts om underårig gäller jämlikt bestämmelser i 10 kap. FB i tillämpliga delar för omyndigförklarad.

Har dödsbo avträtts till förvaltning av boutredningsman är reglerna i 14 kap. FB om vård av omyndigs rätt i oskiftat bo inte tillämpligt på hans förvaltning (NJA 1940 s. 27).

Sådan särskild förvaltning som uppkommit på grund av villkor i gåvobrev eller testamente är icke närmare reglerad i lag. Omfattningen av den särskilda förvaltningsrätten regleras i första hand av de bestämmelser, som intagits i gåvobrev eller testamente, som ligger till grund för överlåtelsen av egendomen. I övrigt får ledning hämtas av de bestämmelser som gäller för syssloman, boutredningsman, stiftelseförvaltare m. fl. i den utsträckning förvaltningen i det särskilda fallet lämnar utrymme till.

Har vid förvärv genom gåva eller testamente förordnats att egendomen skall vara undantagen från förmyndarens förvaltning och utövas av en annan person — s. k. tredjemansförvaltning — är en sådan bestämmelse i regel giltig. För den som på grund av en dylik bestämmelse förvaltar egendomen i fråga gäller alltså inte FB:s regler om skydd för omyndigs egendom. Tveksamhet kan dock uppstå om giltigheten av sådant förordnande där förvaltningsföreskrifterna ger förmyndaren visst inflytande över förvaltningen. Denna fråga har veterligen ej prövats i högre rätt.

Utmärkande för särskild förvaltning, varmed i fortsättningen avses tredjemansförvaltningen om annat ej utsägs, är förutom att den ej står under FB:s kontrollsystem den självständiga ställning som förvaltaren intar i förhållande till egendomens ägare (den omyndige) och dennes ställföreträdare (förmyndaren) i fråga om egendomens förvaltning. Den begränsningen gäller dock att förvaltning av egendom, som utgör bröstarvinges laglott, inte torde kunna genom testamentariskt förordnande undandras förmyndaren.

Förvaltarens självständiga ställning kommer till uttryck bl. a. däri att han ej är skyldig att årligen avge redovisning för sin förvaltning till

den omyndige eller dennes förmyndare. Först när tiden för förvaltningen gått till ända torde det åligga förvaltaren att avge redovisning för den tid förvaltningen omfattat. Under den tid förvaltningen pågår torde förmyndaren dock kunna vid domstol framställa yrkande om förvaltarens entledigande på grund av påstådd försummelse beträffande förvaltningen. Eftersom förmyndaren som ovan nämnts ej har någon insyn i förvaltningen torde dock ett sådant påstående vara svårt att styrka. Som en följd av att förvaltningen ej lyder under FB:s tillsynsregler äger förvaltaren utan förmyndarskapsdomstolens medgivande försälja och inteckna omyndigs fasta egendom. I vilken utsträckning förvaltaren härvid eller över huvud taget kan med tredje man ingå avtal innebärande åläggande av personlig betalningsskyldighet för den omyndige torde dock vara osäkert.

Den särskilda förvaltningen omfattar i regel åtgärder med avseende å såväl kapitalet som avkastningen därav. Om ingenting har föreskrivits om förvaltningen av avkastningen torde denna in dubio ingå i den särskilda förvaltningen. Ibland kan ha förordnats att avkastning från ett under särskild förvaltning stående kapital skall uppbäras av förmyndaren för att av denne användas för den omyndiges behov. I dylika fall torde förmyndaren på vanligt sätt vara underkastad FB:s regler om redovisningsskyldighet. Om egendom som står under särskild förvaltning omplaceras i andra tillgångar, lär den särskilda förvaltningen få anses gälla även dessa även om någon föreskrift därom inte givits i gåvobrev eller testamente.

Motionen

I motionen hänvisas inledningsvis till de ovan redovisade möjligheterna att undandra gåva till omyndig förmyndarens förvaltning samt till att det skydd som föräldrabalken tillerkänner den omyndige gentemot förmyndaren inte gäller i förhållande till den särskilt förordnade förvaltaren.

Motionärerna anför därefter att det visserligen kan sägas att det får anses stå givaren fritt att ta den risk som är förenad med att givna medel inte blir underkastade förmyndartillsyn. Motionärerna anser dock att någon form av skydd för den omyndige ändå borde skapas. Nu är han helt utlämnad åt förvaltarens godtycke. Efter givarens (testators) död kan en förvaltare sålunda uppställa orimliga villkor för gåvotagaren — sådana fall har enligt motionärerna förekommit i praktiken. Motionärerna framhåller att deras syfte inte är att förhindra att omyndigs egendom kan undantas från föräldrabalkens kontrollsystem. Särskild förvaltning kan vara av intresse även från den omyndiges synpunkt. Detta gäller enligt motionärerna exempelvis omyndigs andel i rörelse, där en smidig och av formella regler mindre bunden förvaltningsform

kan vara att föredra. Motionärerna avser endast att bereda möjlighet att i görligaste mån skydda den omyndige, när sådan särskild förvaltning förekommer. Detta kan enligt motionärerna göras om regler införs om att

1. gåva av lös eller fast egendom till omyndig för vinnande av giltighet skriftligen skall godkännas av förmyndare;
2. gåvoföreskrifter skall underställas förmynderskapsdomstol för kontroll och registrering även vid bestämmelse om särskild förvaltning; samt
3. förvaltare kan avsättas av förmynderskapsdomstol efter gemensam anmälan från förmyndare och överförmyndare.

Förarbetena till föräldrabalken

Vid FB:s tillkomst ifrågasattes huruvida inte i lagen borde införas en föreskrift om att all omyndig tillhörig egendom skulle vara underkastad lagens bestämmelser rörande förvaltning och redovisning. Departementschefen uttalade därvid bl. a. följande (prop. 1949:93 s. 153):

Det kan naturligtvis sägas att denna möjlighet att genom anordnande av särskild förvaltning undandraga egendom från lagens kontrollsystem kan innebära en fara för den omyndige. Det måste emellertid beaktas, att även uppställande i lag av ett hinder häremot skulle kunna vara till skada för den omyndige, i det att en gåva eller ett testamente till den omyndiges fördel skulle kunna utebli i situationer där givaren eller testator hyst motvilja mot att förmyndarkontroll beträffande egendomen skulle komma till stånd. Att helt utesluta möjligheten att vid gåva eller testamente förordna om egendomens förvaltning synes därför förenat med vissa betänkligheter. Andra utvägar att i nu avsedda fall tillskapa ett ökat skydd för den omyndige kunna emellertid tänkas. Frågan huruvida en ändring av gällande rätt i denna riktning kan anses påkallad är vittsyftande och förutsätter en ingående undersökning, varför den icke synes kunna upptagas i förevarande sammanhang.

Nordisk rätt

I Norge utövar det allmänna tillsyn över särskild förvaltning. I 89 § vergemålsloven stadgas att lagens bestämmelser om tillsyn av överformynderiet och om räkningsplikt skall gälla såväl gåva som testamentslott under särskild förvaltning. I lagrummets andra stycke föreskrivs vidare att efter hemställan från förmyndaren eller överformynderiet justitiedepartementet kan förordna att bestämmelserna om särskild förvaltning helt eller delvis skall upphöra att gälla, om de anses strida mot den omyndiges bästa. Enligt uppgift lär stadgandet tillämpas olika strängt i skilda delar av landet.

Enligt den i Danmark från den 1 oktober 1966 gällande ordningen kan arvlåtare i testamente och gåvogivare i gåvobrev giltigt förordna

att egendom till omyndig skall förvaltas utanför overformynderiet. Egendomen står dock under tillsyn, såvida inte i överlåtelsehandlingen uttryckligen utsågs att egendomen skall förvaltas utanför overformynderiet. Arvlåtaren kan dock göra sådant förordnande endast såvitt gäller s. k. friarv. Arvlåtaren kan vidare i testamente utse en s. k. testamenterisk værge som skall förvalta egendomen. Denne förordnas inte av domstol men är enligt huvudregeln redovisningsskyldig inför tillsynsmyndigheten. Det har diskuterats huruvida en arvlåtare kan bestämma att förvaltning som utövas av testamenterisk værge skall kunna undandras værgemålstillsyn. Justitieministeriet har emellertid i ett par avgöranden ansett att en arvlåtares förordnande i sådant avseende måste betraktas som giltigt, i vart fall då det ej rör sig om tvångsarv. Men även om en sådan bestämmelse äger giltighet, anses denna inte hindra att arvlåtarens föreskrift åsidosätts genom beslut av tillsynsmyndigheten om föreskriften är stridande mot den omyndiges bästa.

Förmynderskapsutredningen

Genom beslut den 30 december 1964 bemyndigade Kungl. Maj:t chefen för justitiedepartementet att tillkalla åtta sakkunniga för att verkställa översyn av förmynderskapslagstiftningen. De sakkunniga, som antog namnet *förmynderskapsutredningen*, har i augusti 1970 avgivit betänkandet "Förmynderskap" (SOU 1970:67) med förslag till ändringar i bl. a. föräldrabalken.

I betänkandet har utredningen i förevarande sammanhang först tagit upp till diskussion frågan om begränsning bör ske i rätten att förordna om särskild förvaltning och har därvid anfört följande.

Möjligheten att genom villkor vid gåva eller testamente förordna, att egendom som skall tillfalla omyndig skall vara undantagen förmyndarens förvaltning, utgör en så viktig del i en persons rätt att disponera över sin egendom att begränsning häri ej bör ske. En person, som vill skänka omyndig — släkting eller oskyld — egendom, önskar t. ex. av något skäl att egendomen ej skall förvaltas av den omyndiges förmyndare. Givaren (testator) kanske anser förmyndaren inte vara kompetent att förvalta egendomen eller vill inte riskera att, vid en eventuell skilsmässa mellan den omyndiges föräldrar eller över huvud taget vid ombyte av förmyndare, egendomen kommer att förvaltas av en person, som givaren (testator) ej känner eller som han anser saknar förmåga att sköta förvaltningen av egendomen.

Frågan är emellertid om det skydd som FB tillerkänner den omyndige gentemot förmyndaren skall utvidgas att gälla även gentemot sådan särskild förvaltare. Ett uteslutande av möjligheten att förordna att omyndigs egendom skall vara undantagen från FB:s kontrollsystem synes, som uttalades av departementschefen i samband med FB:s införande, vara förenat med vissa betänkligheter. Ett uppställande i lag av ett hinder häremot skulle således kunna vara till skada för den omyndige genom att en gåva eller ett testamente till den omyndiges för-

del skulle kunna utebli i situationer där givaren eller testator hyst motvilja mot att förmyndarkontroll beträffande egendomen skulle komma till stånd. Som motiv för att bibehålla rätten till förordnande angående sådan särskild förvaltning har vidare framhållits, att det måste stå givaren fritt att ta den risk som är förbunden med att de av honom givna medlen inte blir underkastade förmyndartillsyn. Särskild förvaltning kan även ur den omyndiges intresse vara att föredra framför förvaltningen enligt FB:s regler. Detta kan vara fallet särskilt vid förvaltning av omyndigs andel i rörelse, där ofta en smidig och därmed av formella regler mindre bunden förvaltningsform kan vara att föredra. Utredningen finner på grund av anförda förhållanden det vara från flera synpunkter betänkligt att förbjuda förordnanden varigenom vid gåva eller testamente föreskrivs att egendoms förvaltning skall vara undandragen FB:s kontrollsystem. Dessa betänkligheter i förening med den hänsyn som bör tas till gåvogivares och testators skriftligt uttryckta vilja talar enligt utredningen även mot att föreskriva rätt för förmynderskapsdomstolen att, som i viss utländsk rätt förekommer, upphäva föreskrifter om särskild förvaltning om de anses strida mot den omyndiges bästa.

Även om utredningen sålunda anser särskild förvaltning i anledning av villkor vid gåva och testamente ej böra ställas under förmyndarkontroll, måste övervägas om vid den närmare utformningen av en sålunda godtagen särförvaltning av omyndigs egendom den omyndiges intressen kan iakttas.

En lösning som därvid pekats på är att den krets inom vilken en givare (testator) skall äga rätt att utse en särskild förvaltare, som ej skall vara underkastad förmyndarkontroll, bör begränsas. Därvid har föreslagits att t. ex. bankernas notariatavdelningar skulle ensamma äga rätt att åta sig sådana uppdrag. En fördel med en begränsning till bankerna är att den omyndiges medel förvaltas fullt betryggande och av personer som är utbildade för förvaltning av pengar, värdepapper o. s. v. En fördel är även att ett förordnande av banks notariatavdelning till förvaltare inte, som vid förordnande av fysisk person, kräver bestämmelser i överlåtelsehandlingen om hur egendomen skall förvaltas om förvaltaren dör. En avgörande nackdel med en lösning av antytt slag är dock att givarens (testators) möjlighet att välja den person som han anser i det enskilda fallet vara den lämpligaste alltför starkt begränsas. Även från principiell synpunkt kan ifrågasättas lämpligheten av en begränsning till bankerna; även andra penningförvaltande institutioner finns. Utredningen anser därför en lösning av nu behandlat slag ej böra ifrågakomma.

Utredningen har därefter behandlat de fåtaliga fall där i testamente förordnats att egendom skall underkastas särskild förvaltning men där förmyndaren utsetts till förvaltare eller till medförvaltare. I dessa fall anser utredningen att i fortsättningen särskild förvaltning inte bör föreligga. Utredningen föreslår därför den preciseringen av den nu gällande ordningen att för att ett villkor vid gåva eller testamente skall kunna godtas som ett förordnande om sådan särskild förvaltning att förmyndarkontroll ej skall utövas, det bör krävas att i villkoret föreskrivits, att egendomen skall stå under särskild förvaltning av annan

än förmyndaren, att förmyndaren ej tillerkänts medbestämmanderätt över förvaltningen samt att särskilt angivits av vem förvaltningen skall utövas.

Utredningen hävdar vidare att förmyndaren skall gentemot den särskilde förvaltaren kunna iaktta den omyndiges rätt. För att underlätta för förmyndaren att fullgöra denna uppgift föreslår utredningen att den särskilde förvaltaren skall årligen till förmyndaren avge redovisning för förvaltningen såvitt ej i gåvobrevet eller testamentet angivits att sådan skyldighet ej skall föreligga. Särskild form härför bör ej föreskrivas.

Bestämmelser av det innehåll utredningen sålunda föreslagit har av utredningen införts i ett andra stycke till 13 kap. 1 § FB.

Utredningens betänkande har remissbehandlats. Förevarande spörsmål har närmare kommenterats endast av *socialstyrelsen*, *försäkringsinspektionen*, *Svenska försäkringsbolags förbund* och *Svenska livförsäkringsbolags förening* i gemensamt yttrande, *fullmäktige i riksbanken*, *Svenska bankföreningen* och *Svenska sparbanksföreningen*. *Föreningen Sveriges tingsrättsdomare* har uttryckligen förklarat att vad utredningen i detta avsnitt anført ej föranleder någon kommentar från föreningens sida. Övriga remissinstanser har ej kommenterat utredningens förslag.

Socialstyrelsen framhåller att utredningen utgår ifrån att en vidare inskränkning av möjligheterna att undandra förmögenhetsöverföringar till omyndiga samhällets kontroll kan komma att minska benägenheten att göra sådan överföringar. Enligt socialstyrelsens uppfattning torde emellertid samhällskontrollen i och för sig inte kunna minska benägenheten att vidtaga sådana förmögenhetsöverföringar. Om samhällets kontroll utformas på så sätt att överförmyndarna generellt får möjlighet till granskning och insyn i de särskilda förvaltarnas verksamhet, torde det knappast kunna göras gällande att testatorers eller gåvogivares behöriga intressen åsidosätts. En sådan lösning förefaller socialstyrelsen bättre än att redovisning skall ske till de omyndigas förmyndare i vissa fall medan i andra fall förvaltningen helt undandras samhällets kontroll.

Försäkringsinspektionen och *Försäkringsbolagens riksförbund* anser att förmånstagarförordnande angående livförsäkringsbelopp bör likställas med gåva och testamente, såvitt avser möjligheten att förordna om särskild förvaltning, och de föreslår en komplettering av lagtexten i enlighet härmed.

Fullmäktige i riksbanken anför att även de anser att möjlighet bör föreligga att anordna särskild förvaltning av omyndigs medel. Mot bakgrund av de ambitioner som eljest upprätthålls när det gäller skyddet för omyndigas medel kan det emellertid förefalla otillfredsställande att vem som helst skall kunna fungera som sådan från lagens förmyndarkontroll undantagen förvaltare. Enligt de fullmäktige talar därför myc-

ket för den i olika sammanhang förordade lösningen att begränsa den krets inom vilken en särskild förvaltare skall kunna utses. Närmast till hands torde därvid ligga att låta endast banker äga rätt att åtaga sig sådana förvaltningsuppdrag varom nu är fråga. Den principiella invändning häremot som utredningen anför — att bankerna skulle få en förmånsställning — synes de fullmäktige ej väga tungt.

Svenska bankföreningen ansluter sig i sak till utredningens förslag. Enligt Bankföreningens åsikt bör förvaltarens redovisningsskyldighet ej vara mer omfattande än boutredningsmans motsvarande skyldighet enligt förslaget. Förvaltarens skyldighet bör därför begränsas till att avse redovisning för medelsförvaltningen.

Svenska sparbanksföreningen anför att det vid upprättande av gåvobrev och testamenten till förmån för omyndiga ofta förekommer att särskild förvaltare förordnas att förvalta egendomen. Ofta är därvid syftet mindre att ungå insyn av förmyndare och överförmyndare än själva undandragandet från förmyndarens förvaltning. Föreningen anser i och för sig inte tillräckliga skäl föreligga att införa sådan insyn i den särskilda förvaltningen, men finner å andra sidan ej heller några nämnvärda olägenheter med utredningens förslag, särskilt som möjligheten för givare/testator alltså finns att föreskriva att insyn ej skall förekomma.

Enligt vad utskottet erfarit är utredningens betänkande f. n. föremål för överväganden inom justitiedepartementet.

Utskottet

Enligt bestämmelser i föräldrabalken skall förmyndaren förvalta den omyndiges förmögenhet och företräda honom i angelägenheter som rör denna. Förvaltningen står under tillsyn av överförmyndaren och rätten. I vissa i föräldrabalken särskilt reglerade fall äger dock den omyndige rätt att själv råda över sin egendom. Vidare kan i samband med omyndigs förvärv genom gåva eller testamente som villkor för förvärvet ha föreskrivits att egendomen ej skall stå under förmyndarens förvaltning utan i stället skall förvaltas av annan angiven person. Ett sådant förordnande om *särskild förvaltning* är giltigt. För den som på grund av en dylik bestämmelse förvaltar omyndigs egendom gäller inte föräldrabalkens regler om skydd för omyndigs egendom. Förvaltare äger sålunda utan förmyndarskapsdomstols medgivande sälja och inteckna omyndigs fasta egendom och han är ej skyldig att årligen avge redovisning för sin förvaltning till den omyndiges förmyndare eller till överförmyndaren. Därest förvaltarens uppenbart försummar sina åligganden torde han dock kunna av domstol entledigas från uppdraget. Vidare torde möjlighet finnas att i vissa fall få förvaltningen ändrad genom permutation.

I motionen hemställs att riksdagen skall hos Kungl. Maj:t begära en översyn av reglerna om särskild förvaltning av omyndigs egendom. Motionärernas syfte med yrkandet är inte att förhindra att omyndigs egendom ställs under särskild förvaltning, eftersom sådan förvaltning kan vara av värde även från den omyndiges synpunkt. Motionärerna avser endast att den omyndige skall beredas ett visst skydd för oegentligheter och trakasserier från förvaltarens sida.

Såsom framgår av det föregående (s. 4–5) har såväl vid föräldrabalkens införande som senast i förmynderskapsutredningens år 1970 avgivna betänkande understrukits att någon begränsning ej bör ske i rätten att genom särskilt villkor vid gåva eller testamente till omyndig undandra egendom förmyndares förvaltning. Utskottet delar denna uppfattning. En sådan begränsning skulle nämligen kunna leda till att en gåva eller ett testamente till den omyndiges fördel uteblev i de fall där givaren eller testator hyser motvilja mot att förmyndaren får bestämmanderätt över egendomen. Däremot finns det enligt utskottets mening skäl som talar för en utvidgad kontroll från det allmännas sida. Syftet med förordnande av särskild förvaltare är också ofta mindre att undgå insyn av överförmyndaren än att undandra egendom just förmyndarens förvaltning. Förmynderskapsutredningen har i sitt betänkande föreslagit vissa ändringar i föräldrabalken i avsikt att få till stånd en ökad kontroll av den särskilda förvaltningen. Några remissinstanser, bl. a. socialstyrelsen, har i likhet med motionärerna föreslagit andra lösningar på problemet. Utskottet anser sig för sin del inte nu böra ta ställning till frågan om en utökning av kontrollen bör ske. Enligt vad utskottet erfarit är nämligen utredningens betänkande och däröver avgivna remissyttranden f. n. föremål för överväganden inom justitiedepartementet. Utskottet förutsätter att härvid även förevarande fråga kommer att prövas. Någon ytterligare översyn av gällande regler om särskild förvaltning av omyndigs egendom finner utskottet inte påkallad.

Med hänsyn till det anförda hemställer utskottet
att riksdagen avslår motionen 1972:928.

Stockholm den 9 maj 1972

På lagutskottets vägnar

DANIEL WIKLUND

Närvarande: herrar Wiklund i Stockholm (fp), Sundelin (s), fröken Anderson i Lerum (s), herrar Lidgard (m), Sjöholm (fp), fru Lundblad (s), fru Jonäng (c)*, herrar Andersson i Södertälje (s), Winberg (m), Israelsson (vpk), Olsson i Timrå (s), Olsson i Sundsvall (c), Stadling (s)*, Persson i Heden (c)* och fru Nilsson i Sunne (s).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.